
 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

<u>OBJECTE</u>	Establir el procediment d'actuació davant de les agressions patides pel personal en ocasió de la seua relació laboral amb les persones usuàries del Sistema Valencià de Salut (violència tipus II).	
<u>ÀMBIT D'APLICACIÓ</u>	Qualsevol agressió al personal gestionat per la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, qualsevol que siga la seua relació jurídica, plaça o lloc que ocupe i que s'hagen produït amb ocasió o a conseqüència de l'acompliment del seu càrrec, funció o ocupació.	
<u>AGENTS IMPLICATS</u>	Personal de la CSUSP, gerències/responsables de centre, direccions, càrrecs intermedis, unitats perifèriques de l'SPRL.	
<u>PROCEDIMENTS, INSTRUCCIONS OPERATIVES O CRITERIS TÈCNICS RELACIONATS</u>	CODI	TÍTOL
		Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari. CSUSP, 2022
		Guia breu per a la prevenció de les agressions en Atenció Primària CSUSP, 2021
	P-PRL-02 (v. 4)	Procediment de gestió d'accidentabilitat laboral
	CT-02 (v.1)	Criteri tècnic: vigilància de la salut del personal víctima d'agressions
	CT-03 (v.2)	Criteri tècnic: dades bàsiques específiques del registre d'agressions
	CT-05 (v.1)	Criteri tècnic: pautes d'actuació dels tècnics en prevenció per a la investigació de les agressions

ELABORAT PER: Asunción Palop Grau Gema Gallego Viñas Jose Manuel Martín Serrablo Silvia Gimeno San Bartolomé	CONSULTADA Comissió Sectorial de Seguretat i Salut Laboral 20/07/2022	APROVAT PER: Sotssecretaria
REVISAT PER: Encarna Santolaria Bartolomé. Cap del Servei de Prevenció de Riscos Laborals		

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

1. INTRODUCCIÓ

Aquest procediment forma part del Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari.

En coherència amb aquest pla, és objecte del present procediment establir, en el seu àmbit d'aplicació, les actuacions després d'una agressió, incloent-hi l'assessorament, el suport, l'assistència i la reparació a la víctima de l'agressió.

2. DEFINICIONS

Agressió

En l'àmbit d'aquest procediment, s'entén per agressió tota actitud d'amenaça, abús verbal o físic, comportament intimidatori, atac físic, coacció o atac sexual que cometa qualsevol pacient o persona usuària, els seus familiars o acompanyants, contra personal del sector sanitari públic de la Generalitat en l'exercici de la seua professió i amb la finalitat de causar-li un mal físic i/o psicològic. Aquest tipus d'agressions entra dins del concepte de violència tipus II (externa) o violència de tercers relacionats amb el treball.

Es considerarà agressió:

- Les agressions que ocorren durant el treball, en relació amb el treball o com a resultat d'aquest, així com les agressions patides fora del centre de treball o fora de l'horari laboral, sempre que siguen a conseqüència o en ocasió de l'exercici de la seua professió.
- Els insults, les vexacions o les desqualificacions greus que tinguen per objectiu desacreditar públicament la professionalitat d'una persona treballadora, expressades en xarxes socials.
- Les agressions físiques i les amenaces greus provocades per pacients amb malaltia mental o que provenen de pacients amb episodis de desorientació.
- Les agressions provocades per pacients o persones usuàries, els seus familiars o acompanyants, sota els efectes de l'alcohol o altres drogues.
- Falta de respecte: perquè una falta de respecte per part d'una persona usuària pugui considerar-se agressió, ha de revestir una certa gravetat o reiteració (exemples: crits continuats o exigències contínues en to elevat).

No es considerarà agressió:

- Actes violents a conseqüència d'un acte il·lícit, robatori, atracament.
- Els conflictes i la violència entre personal de la mateixa Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

- Els esdeveniments fortuïts que causen una lesió al professional sense intencionalitat de causar dany.
- La mera utilització per part de les persones usuàries dels fulls de reclamacions previstos en la normativa vigent, així com la comunicació pel personal afectat com a resultat i amb posterioritat a la presentació d'aquesta reclamació per la persona usuària, llevat que aquesta continga desqualificacions greus que puguen vincular-se a actes violents que complisquen les tres condicions que defineixen una agressió.

Aquests actes violents es gestionen a través d'altres procediments de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, que no són objecte d'aquest pla. La violència en què hi ha una implicació laboral entre la persona agressora i la víctima de l'agressió és objecte, en l'àmbit de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, d'un procediment específic de gestió interna de conflictes.

3. DESENVOLUPAMENT

3.1. Acompanyament i suport immediat a la víctima. Comunicació de les agressions

La persona que exerceix de càrrec intermedi, una vegada tinga coneixement d'una agressió a una persona treballadora sota la seua dependència, realitzarà l'acompanyament i el suport immediat a la víctima. L'informarà sobre:

- Les vies de comunicació de l'agressió (formulari CAT).

La comunicació de totes les agressions patides pels treballadors i per les treballadores es realitzarà, d'acord amb el procediment de gestió de l'accidentabilitat laboral de la Conselleria de Sanitat (P-PRL-02), mitjançant un **formulari CAT**. També d'acord amb aquest procediment, el servei de personal corresponent realitzarà la gestió de l'agressió com a accident de treball, quan siga procedent.

- La possibilitat d'acudir, en cas necessari, a la corresponent mútua col·laboradora amb la Seguretat Social per a rebre assistència sanitària (incloent-hi la psicològica).
- L'avís que rebrà de la persona responsable designada pel centre per a l'assessorament jurídic corresponent.

Quan l'agressió tinga lloc en absència de la persona responsable amb funcions de comandament intermedi, aquest acompanyament i suport immediat, així com la formalització del formulari CAT, el realitzarà la persona que tinga delegat el càrrec (direcció de la guàrdia...).

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

3.2. Assistència sanitària

La mútua prestarà l'**assistència sanitària (incloent-hi la psicològica)** que necessite la víctima de l'agressió. Per a això, el treballador o la treballadora agredit acudirà a la mútua corresponent amb una còpia del formulari CAT. En cas que la víctima requereisca **atenció sanitària urgent**, aquesta es prestarà a través del centre / servei sanitari públic més ràpidament disponible, fins i tot sense haver omplert encara el formulari CAT.

Si del succés es derivaren lesions, es recomana que la persona treballadora sol·licite el corresponent **informe de lesions** (molt important a l'hora d'emprendre les possibles accions en defensa dels seus interessos legítims).

La Unitat de Prevenció de Riscos Laborals oferirà la **vigilància de la salut específica** a les persones treballadores víctimes d'una agressió, per a identificar de manera precoç possibles alteracions no immediates de l'estat de salut, com ara l'estrés posttraumàtic, relacionades amb l'agressió i oferir l'atenció sanitària psicològica a través de l'entitat gestora corresponent. Aquesta vigilància es realitzarà de conformitat amb els criteris i les instruccions de la Unitat Central SPRL.

3.3. Assistència jurídica i altres mesures legals de reparació

La víctima d'una agressió pot presentar, si així ho considera, una denúncia de l'agressió davant del jutjat, la Policia Nacional o la Guàrdia Civil.

La CSUSP li facilitarà assessorament jurídic a través de la persona designada per a això en el seu departament de salut o centre no departamental. En l'annex I s'inclou la Guia d'assistència jurídica a la víctima i altres mesures legals enfront de l'agressió, document guia destinat específicament a la persona designada de l'assessorament jurídic.

La persona responsable del centre on haja ocorregut l'agressió realitzarà les actuacions següents, d'acord amb aquest procediment descrit en l'**annex I**:

3.3.1. Facilitar a la persona agredida la Guia bàsica d'orientació jurídica

La persona designada per a l'assessorament jurídic en el departament de salut o el centre no departamental lliurarà a la persona víctima de l'agressió la Guia bàsica d'orientació jurídica (**annex II**) perquè pugui prendre una decisió informada sobre si posar o no una denúncia davant de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat o el jutjat, i les conseqüències d'aquesta decisió.

Amb aquesta guia bàsica no es pretén abordar la matèria de manera exhaustiva, sinó de manera accessible i succinta. En la guia bàsica s'informa la persona víctima de l'agressió dels aspectes jurídics següents:

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSIÓ: 03 DATA: 07-2022

- a) La possible manera de tipificar o qualificar l'agressió que ha patit, de conformitat amb el Codi Penal.
- b) Les accions legals que es poden derivar de l'agressió.
- c) Les fases del procés penal que pot originar l'agressió.
- d) Les opcions d'assistència jurídica de què disposa, segons l'apartat 3.3.2.

3.3.2. Oferir l'assistència jurídica a la persona agredida per part de l'Administració

La persona víctima d'una agressió pot seguir diferents vies per a la seua defensa jurídica. La persona designada per a l'assessorament jurídic oferirà en tot cas l'assistència jurídica per part de l'Administració.

Si la víctima d'una agressió manifesta expressament, per escrit o verbalment, la seua intenció d'exercir el seu dret a la **defensa jurídica de l'Administració pública**, la persona designada per a l'assessorament jurídic realitzarà els tràmits següents amb caràcter d'urgència:

1r. Sol·licitar l'**assistència jurídica a la companyia asseguradora**, adjuntant la sol·licitud de la denúncia.

2n. En el cas que aquesta sol·licitud d'assistència jurídica siga rebutjada expressament per la companyia asseguradora, se sol·licitarà l'**assistència jurídica a l'Advocacia General de la Generalitat**.

Quan la persona agredida, per qualsevol causa, renunci a l'oferiment d'assistència jurídica de l'Administració, es recomana documentar aquesta renúncia utilitzant el model establert per a això.

3.3.3. Comunicar els fets al jutjat de guàrdia o d'instrucció del partit judicial corresponent

En cas que la persona agredida no interpose una denúncia de l'agressió i aquesta agressió puga ser qualificada com a "delicte públic", en compliment de l'article 262 de la Llei d'enjudiciament criminal, la CSUSP comunicarà els fets al jutjat de guàrdia o d'instrucció del partit judicial corresponent.

3.3.4. Emetre un manifest de rebuig a l'agressió

La persona responsable de centre emetrà una carta de rebuig a l'agressió a la presumpta persona agressora, en funció del tipus i la gravetat de l'agressió.

El contingut d'aquesta carta serà diferent en funció de si hi ha o no un suggeriment o una queixa davant del SAIP (Servei d'Atenció i Comunicació amb el Pacient) en relació amb els fets que es troben en l'origen de l'agressió. En aquesta carta:

- En tot cas es manifestarà el rebuig a la conducta agressiva.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

- Alternativament:

- Si hi ha un suggeriment o una queixa en el SAIP, en la mateixa carta se li donarà resposta en els terminis establits legalment per a això.
- Si no hi ha un suggeriment o una queixa en el SAIP, se l'informarà de la via apropiada per a la presentació de suggeriments i queixes.

3.3.5. Informar la persona agredida de la possibilitat de rebutjar la continuïtat assistencial de la persona agressora, així com sobre altres mesures de protecció

Hi ha la possibilitat de **rebutjar la continuïtat assistencial del pacient o la pacient**, per raons de salvaguarda de la bona relació professional sanitari-pacient o a la vista de la motivació que conté l'informe del professional sanitari o el servei d'atenció especialitzada, tant si l'agressió ha sigut provocada presumptament pel pacient o la pacient, com si ho ha sigut per un acompanyant o un familiar, segons es dedueix de les previsions que conté l'article 10.3 i 4 del Decret 74/2015, de 15 de maig, del Consell, pel qual es regula la lliure elecció en l'àmbit de l'atenció primària i especialitzada del Sistema Valencià de Salut, així com la creació del seu registre autonòmic.

En el cas que el professional sanitari decidisca formalitzar aquest rebuig, la persona designada per a l'assessorament jurídic iniciarà el tràmit segons es descriu en l'annex I.

D'altra banda, l'article 41.1 del Decret 192/2017, d'1 de desembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de selecció i provisió de personal estatutari al servei d'institucions sanitàries públiques del Sistema Valencià de Salut, regula la "**mobilitat per raó de violència en el lloc de treball**".

3.3.6. Interposar una denúncia de danys materials a la institució sanitària, quan siga procedent

En el cas que s'hagen causat danys materials a la institució sanitària a conseqüència d'accions violentes, la persona responsable de centre:

1. Interposarà una denúncia al jutjat de guàrdia o d'instrucció del partit judicial corresponent.
2. Remetrà una notificació a l'Advocacia General de la Generalitat, a través de la Sotssecretaria de la CSUSP.

3.3.7. Formular una sol·licitud d'autorització de la persona titular de la Conselleria perquè la GVA actue com a acusació particular en l'eventual procés judicial derivat de l'agressió produïda

Quan la persona responsable de centre ho estime convenient, per raó de circumstàncies concretes o especials o de la gravetat que concórrega en els fets violents succeïts, de conformitat amb la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, sol·licitarà l'autorització de la persona titular de la CSUSP perquè la GVA actue com a acusació particular i, una vegada s'atorgue, serà remesa per la Sotssecretaria de la CSUSP a l'Advocacia General de la GVA.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Considerant el termini de prescripció de les infraccions penals qualificades com a delictes lleus i com a delictes d'injúries i calúmnies, aquests tràmits han de realitzar-se de manera urgent.

3.4. Registre i investigació d'agressions

La Unitat Perifèrica del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, quan tinga coneixement de l'agressió mitjançant el formulari CAT, n'efectuarà el registre i la investigació en la base informàtica a aquest efecte, d'acord amb les instruccions i les guies de la Unitat Central del SPRL.

Es registraran dades que permeten millorar el coneixement sobre les circumstàncies que envolten l'agressió i les seues conseqüències, incloent-hi els factors discriminatoris i de gènere i la identificació de grups, els llocs i les situacions en què siga necessari reforçar les mesures preventives. La investigació de l'agressió perseguirà identificar les causes o els factors laborals possiblement relacionats amb l'agressió.

L'informe d'investigació de l'agressió dirigit a la persona responsable de centre contindrà les mesures correctores oportunes per a la prevenció de les agressions.

3.5. Funcions i responsabilitats

De manera complementària a les funcions i les responsabilitats generals que estableix el Pla de prevenció de riscos laborals de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública (Resolució de 14 de febrer de 2018, DOGV 8265, de 03.04.2018), específicament en matèria d'agressions, s'estableixen les següents:

3.5.1. Qualsevol treballador o treballadora

- Comunicar les agressions de les quals siga objecte, col·laborant amb el càrrec intermedi en la formalització del formulari CAT i l'enviament al responsable de centre (procediment de gestió de l'accidentabilitat laboral, codi P-PRL-02).

3.5.2. Càrrec intermedi

-Realitzar l'acompanyament i el suport immediat a la víctima de l'agressió. Proporcionar informació immediata sobre l'assistència sanitària i jurídica que preveu aquest procediment.

-Comunicar l'agressió, amb independència que es considere incident o accident de treball, omplint el formulari CAT i enviant-lo a la persona responsable de centre (procediment P-PRL-02). Lliurar-ne una còpia a la persona agredida.

-Col·laborar amb la Unitat Perifèrica del SPRL en la investigació de les causes i proposta de mesures preventives i correctores de l'agressió.

-Coordinar i supervisar en el seu àmbit les mesures preventives i/o correctores derivades de l'agressió, així com el compliment d'aquest procediment.

 GENERALITAT VALENCIANA <small>Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública</small>	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

3.5.3. Persona responsable de centre

-Implantar el *procediment de gestió de les agressions en l'entorn sanitari* en el seu àmbit d'actuació. Específicament:

- Designar una persona responsable en el seu àmbit de competència per a l'assessorament jurídic a la víctima de l'agressió.
- Emetre un manifest de rebuig a l'agressió a la presumpta persona agressora, en funció del tipus i gravetat de l'agressió.
- Interposar una denúncia de danys materials a la institució sanitària, quan siga procedent.
- Comunicar els fets al jutjat de guàrdia o d'instrucció del partit judicial corresponent, quan siga procedent.
- Formular sol·licitud d'autorització de la persona titular de la Conselleria perquè la Generalitat actue com a acusació particular en l'eventual procés judicial derivat de l'agressió esdevinguda.
- Promoure la formació de tot el personal, i específicament de càrrecs intermedis i de la persona designada per a l'assessorament jurídic, en el procediment d'actuació després d'una agressió.
- Planificar i implantar les mesures necessàries per a l'eliminació o disminució i control del risc d'agressió en els seus centres de treball, en el marc del Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari de la CSUSP i de conformitat amb els informes de la Unitat de Prevenció del SPRL.
- Vetlar per l'efectiva execució de les mesures planificades.
- Exercir la interlocució en el seu àmbit d'actuació amb les persones interlocutores policials sanitàries corresponents, en la seua persona o a través de delegació.

3.5.4. Persona designada per a l'assessorament jurídic

-Assistir la persona agredida en matèria jurídica i en les actuacions derivades d'aquest procediment, d'acord amb la Guia d'assistència jurídica a la víctima i altres mesures legals enfront de l'agressió. Específicament:

- Facilitar a la persona agredida la Guia bàsica d'orientació jurídica.
- Oferir l'assistència jurídica per part de l'Administració i iniciar els tràmits quan la persona agredida ho sol·licite. Recaptar la seua renúncia, quan siga procedent.
- Coordinar-se amb el Servei d'Atenció i Comunicació amb el Pacient (SAIP) per a determinar si hi ha una queixa o una reclamació relacionada amb l'agressió.

 GENERALITAT VALENCIANA <small>Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública</small>	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

- Informar la persona agredida de la possibilitat de rebutjar la continuïtat assistencial de la persona agressora, quan siga procedent, i iniciar els tràmits quan així ho sol·licite.

3.5.5. Unitat Perifèrica de l'SPRL

-Assessorar la persona responsable de centre i col·laborar amb ella en la integració i la difusió del procediment de gestió de les agressions al personal del sector sanitari en el seu àmbit d'actuació.

-Dur a terme la vigilància de la salut de la víctima de l'agressió i gestionar l'assistència psicològica amb la mútua corresponent, quan siga procedent, de conformitat amb les guies i les instruccions de la Unitat Central de l'SPRL.

-Realitzar el registre informatitzat i la investigació de totes les agressions que tinguen lloc en el seu àmbit, de conformitat amb les guies i les instruccions de la Unitat Central del SPRL.

-Vigilar l'eficàcia de les mesures preventives planificades i implantades.

-Obtindre dades i elaborar informes d'agressions en el seu àmbit d'actuació, a petició dels Comitès de Seguretat i Salut i CTGPRL-D, sobre les agressions registrades en els seus àmbits competencials.

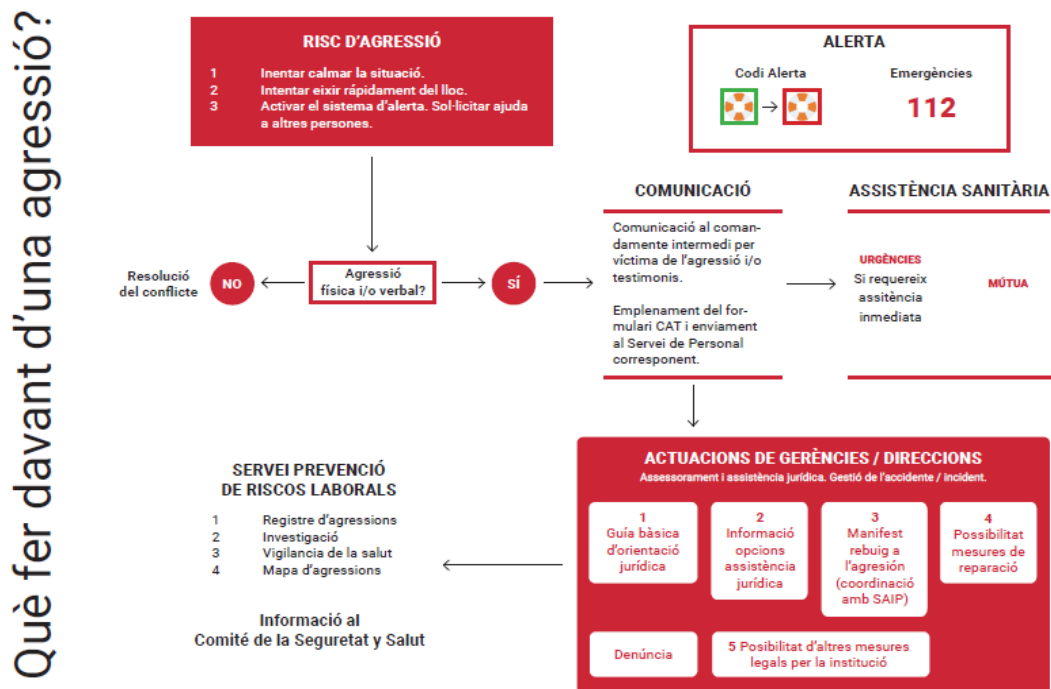
3.5.6. Unitat central de l'SPRL

-Obtindre dades i elaborar informes d'agressions en el total de centres i llocs de treball de la Conselleria, i presentar-los davant de la Mesa Sectorial de Seguretat i Salut Laboral i la resta d'òrgans de la Conselleria.

-Realitzar el seguiment i actualitzar el procediment d'actuació contra les agressions, en coherència amb el vigent Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari.

-Elaborar criteris d'actuació i instruccions dirigides a les unitats perifèriques de l'SPRL per a desenvolupar i implantar el procediment.

4. FLUXOGRAMA

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

5. REFERÈNCIES

- Reial decret de 14 de setembre de 1882, pel qual s'aprova la Llei d'enjudiciament criminal.
- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.
- Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.
- Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.
- Llei 55/2003, de 16 de desembre, que regula l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut.
- Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, sobre defensa i assistència lletrada d'autoritats i personal al servei de la Generalitat.
- Decret 84/2006, de 16 de juny, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de l'Advocacia General de la Generalitat, sobre representació i defensa d'autoritats, funcionaris i empleats públics.
- Decret 159/2009, de 2 d'octubre, del Consell, pel qual s'estableixen les actuacions dels òrgans de la Conselleria de Sanitat en la prevenció i l'atenció de les agressions als treballadors del sector sanitari públic de la Generalitat.
- Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana.
- Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.
- Decret 74/2015, de 15 de maig, del Consell, pel qual es regula la lliure elecció en l'àmbit de l'atenció primària i especialitzada del Sistema Valencià de Salut, així com la creació del registre autonòmic corresponent.
- Decret 192/2017, d'1 de desembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de selecció i provisió de personal estatutari al servei d'institucions sanitàries públiques del Sistema Valencià de Salut.
- Resolució de 14 de febrer de 2018, de la consellera de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual s'aprova i s'ordena la publicació del Pla de prevenció de riscos laborals de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
- Procediment de gestió de l'accidentabilitat laboral (P-PRL-02). Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, 2019.
- Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari. Actualització 2022. Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, 2022.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

6. CONTROL DE LA DOCUMENTACIÓ

6.1. Distribució i accés

El Servei de Prevenció de Riscos Laborals distribuirà el procediment a les persones responsables de centre, les quals el distribuiran i els difondran, en els àmbits d'actuació respectius, als nivells directius, els càrrecs intermedis i la resta de treballadors i treballadores, així com als representants dels treballadors.

Una vegada aprovat aquest procediment del sistema de gestió de prevenció de riscos laborals, el Servei de Prevenció de Riscos Laborals el publicarà en la pàgina web de la CSUSP, sense restriccions d'accés i seguint instruccions de la CSUSP per a això.

6.2. Control de canvis

En versions no inicials del document s'indicaran els canvis respecte de la versió anterior, segons el format següent:

Versió i data	Motiu del canvi
v.1 (2010)	Versió inicial
v.2 (2018)	Revisió i actualització segons el Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari 2018-2021
v.3 (2022)	Revisió i actualització segons el Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari. Actualització 2022

6.3. Emmagatzematge i conservació

Els procediments i les instruccions operatives de l'SPRL s'emmagatzemaran en suport electrònic en el Servei de Prevenció de Riscos Laborals.

La Unitat Central del Servei de Prevenció de Riscos Laborals de la CSUSP mantindrà actualitzada la llista de procediments, instruccions operatives.

7. ANNEXOS.

- **ANNEX I:** Guia d'assistència jurídica i altres mesures legals de reparació. Document per a la persona designada per a l'assessorament jurídic en el departament de salut o centre no departamental.
- **ANNEX II:** Guia bàsica d'orientació jurídica. Document per a la persona treballadora víctima d'una agressió.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

ANNEX I

GUIA D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA A LA VÍCTIMA I ALTRES MESURES LEGALS ENFRONT DE L'AGRESSIÓ

Aquest annex I és una guia de suport dirigida a la **persona designada per a la prestació de l'assessorament jurídic** en el departament de salut o el centre no departamental en cas d'agressió a una persona treballadora del seu àmbit geogràfic.

Aquesta guia s'emmarca en el context del Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari de la Conselleria i del procediment de gestió de les agressions al personal del sector sanitari del qual és part.

S'entendrà per **agressió** tota actitud d'amenaça, abús verbal o físic, comportament intimidatori, atac físic, coacció o atac sexual que cometa qualsevol pacient o persona usuària, els seus familiars o acompanyants, contra personal del sector sanitari públic de la Generalitat en l'exercici de la seua professió i amb la finalitat de causar-li un mal físic i/o psicològic.

En aquesta guia s'expliciten les **actuacions que ha de desenvolupar** tant la víctima, per si mateixa o amb el suport jurídic de la Generalitat, com el seu càrrec intermedi i de la persona responsable del centre.

1. OBJECTE

L'objecte d'aquesta guia és establir, en el seu àmbit d'aplicació, les actuacions que cal realitzar quant a l'assistència jurídic a la víctima i altres mesures legals enfront de l'agressió.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

L'àmbit d'aplicació d'aquesta guia és coincident amb el del Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari i del procediment del qual és part, i es distingeix:

a) Àmbit d'aplicació objectiu: s'aplicarà el present procediment a tots els accidents/incidents de treball, amb baixa mèdica o sense, derivats d'agressions.

b) Àmbit d'aplicació subjectiu: aquest procediment comprén el personal que presta serveis en el sector sanitari públic de la Generalitat, sempre que les agressions:

- S'hagen produït en ocasió de l'acompliment del seu càrrec, funció o ocupació.
- Tinguen l'origen en l'actuació exercida per persones alienes a l'organització, excloent-ne expressament els procedents d'un altre treballador del sector sanitari públic de la Generalitat.

3. GUIA D'ACTUACIÓ

3.1. Actuacions prèvies

Una vegada el càrrec intermedi tinga coneixement de l'agressió a una persona sota la seua dependència jeràrquica, en exercici de les seues competències, li prestarà el suport i l'assessorament, cosa que inclou:

a) Comunicar l'agressió mitjançant la formalització del formulari CAT i l'enviament d'una còpia d'aquest a la persona responsable de centre, a través de la via establida per a això.

b) Informar la víctima de l'agressió sobre:

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

- Les dades que conté aquest document, en compliment de la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.
- L'avís que rebrà de la persona responsable del centre, per a facilitar-li la informació jurídica corresponent.
- La possibilitat d'acudir, en cas necessari, a la corresponent mútua col·laboradora amb la Seguretat Social per a rebre assistència sanitària (incloent-hi la psicològica).

3.2. Assistència jurídica a la víctima i altres mesures legals enfront de l'agressió

La persona responsable del centre on haja ocorregut l'agressió, una vegada en tinga coneixement a través del formulari CAT, realitzarà les actuacions següents:

- ❶ Facilitar a la persona agredida una **GUIA BÀSICA D'ORIENTACIÓ JURÍDICA**.
- ❷ Informar-lo sobre les diferents opcions per a rebre **ASSISTÈNCIA JURÍDICA**.
- ❸ **En els casos en què siga procedent**, comunicar els fets al jutjat de guàrdia o d'instrucció del partit judicial corresponent, en **COMPLIMENT DE L'ARTICLE 262 DE LA LLEI D'ENJUDICIAMENT CRIMINAL**.
- ❹ Emetre un **MANIFEST DE REBUIG A L'AGRESSIÓ**.
- ❺ Informar la persona agredida sobre la **POSSIBILITAT DE REBUTJAR LA CONTINUÏTAT ASSISTENCIAL DE LA PERSONA AGRESSORA, AIXÍ COM SOBRE ALTRES MESURES DE PROTECCIÓ**.
- ❻ Si s'hagueren produït **DANYS MATERIALS A LA INSTITUCIÓ**, interposar una denúncia al jutjat de guàrdia o d'instrucció i notificar-ho a l'Advocacia General de la Generalitat.
 - ❼ Formular una **SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ** de la persona titular de la Conselleria perquè la Generalitat actue com a **ACUSACIÓ PARTICULAR**, si és el cas.

❶ **Facilitar a la persona agredida una GUIA BÀSICA D'ORIENTACIÓ JURÍDICA (annex II del procediment)**: en primer lloc, es lliurarà a la víctima de l'agressió una guia bàsica en la qual, sense pretendre abordar la matèria de manera exhaustiva, sinó de manera accessible i succinta, se la informa dels aspectes jurídics següents:

- a) La possible manera de tipificar o qualificar l'agressió, de conformitat amb el Codi Penal.
- b) Les accions legals que es poden derivar de l'agressió.
- c) Les fases del procés penal que pot originar l'agressió.
- d) Les opcions d'assistència jurídica de què disposa, de les quals també l'informarà verbalment el responsable del centre, d'acord amb el que es preveu en l'apartat següent.

❷ **Informar la persona agredida sobre les diferents opcions per a rebre ASSISTÈNCIA JURÍDICA de què disposa**, que són principalment l'assistència jurídica per:

- a) L'assegurança de la Conselleria, si és el cas.
- b) L'Advocacia General de la Generalitat.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

c) Advocats/ades o lletrats/ades l'assistència dels quals es requerisca a títol particular, dels col·legis professionals respectius, de les organitzacions sindicals, privats o, si és el cas, designats d'ofici.

- En l'àmbit de la Generalitat, el punt de partida és que, d'acord amb l'article 14 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic: "Els empleats públics tenen els següents drets de caràcter individual en correspondència amb la naturalesa jurídica de la seua relació de servei: [...] f) A la defensa jurídica i la protecció de l'Administració pública en els procediments que se seguisquen davant de qualsevol ordre jurisdiccional a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions o càrrecs públics".

- Aquesta defensa jurídica per part de l'Administració en els procediments judicials derivats de l'exercici legítim de les funcions o els càrrecs dels empleats públics es prestarà atenent el que es disposa en l'article 11 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, sobre defensa i assistència lletrada d'autoritats i personal al servei de la Generalitat, desplegat per l'article 33 del Decret 84/2006, de 16 de juny, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de l'Advocacia General de la Generalitat, sobre representació i defensa d'autoritats, funcionaris i empleats públics.

- Dels preceptes esmentats es dedueix que si la víctima d'una agressió manifesta expressament, per escrit o verbalment, la intenció d'exercir el seu dret a la defensa jurídica de l'Administració pública, sempre que siga personal al servei del sector sanitari públic de la Generalitat i que haja sigut objecte d'una acció il·lícita manifesta i greu en ocasió de l'acompliment del seu càrrec, funció o ocupació, els tràmits que cal seguir, amb caràcter d'urgència, per a facilitar l'assistència jurídica requerida seran els següents:

1. Confirmació de la vigència del **contracte d'assegurança** pres per la Generalitat, que cobrisca entre les seues contingències la defensa o l'assistència lletrada dels conflictes que es plantegen en l'àmbit de l'activitat sanitària o els accidents/incidents de treball del personal assegurat durant el desenvolupament de la seua activitat, ja que aquest contracte fa que la intervenció de l'advocat de la Generalitat adquireisca caràcter excepcional.

2. Una vegada confirmada la vigència del contracte d'assegurança de la Conselleria amb la cobertura esmentada, **s'ha de dirigir la sol·licitud d'assistència jurídica**, en primer lloc, a la corresponent **companyia d'assegurances (annex 1)**, i adjuntar la denúncia de l'agressió en l'acompliment del seu treball, així com qualsevol altra documentació que s'estime adequada per a aclarir els fets. Això sense perjudici dels documents la formalització dels quals dispose la mateixa companyia.

Si encara no s'ha presentat una denúncia, s'ha de presentar davant del jutjat de guàrdia del partit judicial en què hagen succeït els fets, davant de la Fiscalia o en les dependències de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, i cal adjuntar aquesta denúncia al document de sol·licitud d'assistència jurídica.

3. En el cas que aquesta sol·licitud d'assistència jurídica siga rebutjada expressament per la companyia asseguradora, o no s'haja subscrit el contracte d'assegurança corresponent, s'han de seguir aquests passos:

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

1r) La persona agredida ha d'omplir la **sol·licitud d'assistència jurídica a l'Advocacia General de la Generalitat (annex 2)** i lliurar-la al responsable del centre, i ha d'adjuntar a aquesta sol·licitud el rebuig formal de la sol·licitud d'assistència jurídica de la companyia asseguradora, si és el cas, i la denúncia i la resta de documentació esmentades prèviament.

2n) La persona responsable del centre emetrà, si ho estima oportú, un **informe favorable a la sol·licitud d'assistència jurídica (annex 3)**.

3r) Emés l'informe anterior, remetrà tant la sol·licitud d'assistència jurídica com el seu informe a la **Sotssecretaria de la Conselleria**, que enviarà tota la documentació a l'Advocacia General de la Generalitat.

4t) L'Advocacia General de la Generalitat adoptarà l'**acord** que corresponga, ja que la norma preveu que per a obtindre assistència jurídica de la persona lletrada de l'Advocacia General de la Generalitat es requereix una autorització o un acord favorable de l'advocat/ada general de la Generalitat.

5é) Si l'acord d'Advocacia General de la Generalitat és:

a) **Favorable**, la persona lletrada designada per l'Advocacia General es posarà en contacte amb la persona interessada per a prestar-li assessorament legal i, si és el cas, assumir la direcció jurídica del procés. Com a regla general, l'assistència jurídica per part de la persona lletrada de l'Advocacia General de la Generalitat comprendrà l'assessorament legal previ, la representació i la defensa durant la tramitació íntegra del procés corresponent, incloent-hi l'execució, i aquesta representació i defensa de les autoritats, el funcionariat o el personal ocupat públics quan siga procedent, es durà a terme amb els mateixos deures i drets que quan s'actue en defensa de la Generalitat, i és compatible amb l'assistència jurídica de l'Administració pel mateix advocat de la Generalitat en el procés.

b) **Desfavorable**, la falta d'autorització es comunicarà motivadament a la persona interessada.

- Atés que disposar de l'assistència jurídica de l'Administració és un dret, la persona interessada podria decidir no exercir-lo. En aquest cas ha de tindre's en compte que poden plantejar-se dues situacions, ja que la víctima de l'agressió pot:

a) Requerir els serveis d'una defensa a títol particular o sol·licitar que se li designe algú d'ofici.

b) Decidir no requerir assistència jurídica de cap mena.

En tots dos casos es considera convenient que quede constància expressa de la **renúncia a l'assistència jurídica proporcionada per la Generalitat (annex 4)**, sense perjudici que la norma preveu que si s'exerceix la primera de les opcions, s'entén que es produeix una renúncia a l'assistència jurídica per part de l'Advocacia de la Generalitat, a partir del moment en què comparega o es dirigeix a l'òrgan jurisdiccional mitjançant aquesta altra representació.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSIÓ: 03 DATA: 07-2022

④ **Comunicar els fets al jutjat de guàrdia o d'instrucció del partit judicial corresponent, en COMPLIMENT DE L'ARTICLE 262 DE LA LLEI D'ENJUDICIAMENT CRIMINAL (annex 5), actuació que únicament serà procedent quan:**

a) La persona víctima de l'agressió no haja interposat denúncia.

b) L'agressió pugua ser qualificada com a "delicte públic". Per a poder definir aquesta figura cal tindre en compte que en dret penal els delictes es classifiquen en tres tipus, en funció de la instància que origina que puguen perseguir-se judicialment, segons es dedueix de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal (d'ara en avant, CP). Es distingeixen així:

Tipus de delicte	Qui n'insta la persecució	Exemples
Delictes privats	Són aquells que únicament es poden perseguir a instància de la persona directament perjudicada, mitjançant la presentació de la querella corresponent, per si mateixa o pel seu representant legal.	<ul style="list-style-type: none"> * Amenaces lleus (article 171.7 del CP). * Calúmnies i injúries, amb excepció de les dirigides contra funcions, autoritats o els seus agents (article 215 del CP).
Delictes semiprivats o semipúblics	Són els delictes que es podran perseguir judicialment a instància de terceres persones, l'acusació popular o el Ministeri Fiscal, amb la condició que prèviament la persona perjudicada haja presentat denúncia o querella, i sense perjudici que la retire posteriorment. S'exceptua l'exigència de denúncia o querelles prèvies en alguns supòsits, com és el cas de menors o les persones incapacitades.	<ul style="list-style-type: none"> * Lesions lleus (article 147.2, 3 i 4 del CP). * Assetjament, agressions i/o abusos sexuals (article 191.1 del CP). * Calúmnies i injúries que tinguen per objecte fets d'un funcionari públic, una autoritat o un agent d'aquesta en l'exercici dels seus càrrecs (article 215 del CP).
Delictes públics	Són els que podran perseguir-se a instància tant de les persones perjudicades com de terceres persones, una acusació popular o d'ofici pel Ministeri Fiscal, indistintament. És més, aquests delictes, com estableix la Llei d'enjudiciament criminal, han de ser denunciats per qualsevol persona que haja tingut notícia que s'hagen comés.	S'enquadren en aquesta classe de delictes, per exclusió, tots els que no estiguen inclosos en els delictes esmentats anteriorment.

④ Emetre un **MANIFEST DE REBUIG A L'AGRESSIÓ** dirigit a la presumpta persona agressora: transcorreguda una setmana des del dia en què haja tingut lloc l'agressió, la persona responsable del centre es posarà en contacte amb el Servei d'Atenció i Comunicació amb el Pacient (d'ara en avant, SAIP), per a esbrinar si el presumpte agressor ha presentat una queixa en relació amb els fets que es troben en l'origen de l'agressió al personal del sector sanitari públic de la Generalitat, i seguidament

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

remetrà un escrit al presumpte agressor en el qual manifestarà la seua repulsa a l'agressió i l'informarà alternativament, en funció de la presentació o no d'una queixa, de:

a) La resposta a la seua queixa. En aquest cas, la remissió del manifest de rebuig a l'agressió haurà d'efectuar-se, com a màxim, en el termini d'un mes des de l'entrada de la queixa o el suggeriment en el registre de l'òrgan competent per a respondre, en compliment del termini previst per a donar resposta a les queixes i els suggeriments en l'article 9 de l'Ordre de 27 de setembre de 2007, de la Conselleria de Sanitat, per la qual es regulen les queixes, els suggeriments i els agraiments en l'àmbit de les institucions sanitàries dependents de l'Agència Valenciana de Salut i de la Conselleria de Sanitat (**annex 6**).

b) L'existència d'un procediment regulat en l'Ordre de 27 de setembre de 2007, de la Conselleria de Sanitat, per a la presentació de queixes i suggeriments per les persones usuàries del Sistema Valencià de Salut, a través del SAIP corresponent (**annex 7**).

6 Informar la persona agredida sobre la POSSIBILITAT DE REBUTJAR LA CONTINUÏTAT ASSISTENCIAL DE LA PERSONA AGRESSORA, AIXÍ COM SOBRE ALTRES MESURES DE PROTECCIÓ.

Hi ha la possibilitat de rebutjar la continuïtat assistencial d'un pacient, per raons de salvaguarda de la bona relació professional sanitari-pacient o a la vista de la motivació que conté l'informe del professional sanitari o el servei d'atenció especialitzada, tant si l'agressió ha sigut provocada presumptament pel pacient mateix com si ho ha sigut per un acompanyant o un familiar, segons es dedueix de les previsions que conté l'article 10.3 i 4 del Decret 74/2015, de 15 de maig, del Consell, pel qual es regula la lliure elecció en l'àmbit de l'atenció primària i especialitzada del Sistema Valencià de Salut, així com la creació del seu registre autonòmic.

En aplicació de l'esmentat Decret 74/2015, de 15 de maig, que permet exercir la lliure elecció en els dos àmbits de l'atenció sanitària, primària i especialitzada, i respecte de diferents professionals sanitaris i centres d'aquests àmbits, la sol·licitud de rebuig de la continuïtat assistencial podran exercitar-la els següents professionals sanitaris que dispensen assistència de naturalesa sanitària:

- a) El personal facultatiu, bé siga de medicina de família, de pediatria o de qualsevol altra especialitat mèdica.
- b) El personal d'infermeria, incloent-hi la infermeria pediàtrica, l'obstetricoginecològica i qualsevol altra especialitat d'infermeria.

Atés que l'agressió podria afectar personal del centre sanitari o del servei d'atenció especialitzada triat diferent dels professionals esmentats, aquesta possibilitat s'estén quant al seu exercici als professionals sanitaris esmentats tant respecte de si mateixos com respecte de terceres persones quan la persona objecte de l'agressió siga alguna de les que treballa en la seua mateixa unitat o servei, ja que en aquest segon cas concorreria la mateixa motivació que justifica el rebuig al pacient.

En el cas que el professional sanitari decidisca formalitzar aquest rebuig, haurà d'omplir el MODEL DE REBUIG DE LA CONTINUÏTAT ASSISTENCIAL D'UN PACIENT (**annex 8**), i la coordinació del centre o la direcció de servei haurà de tramitar-lo davant de l'òrgan competent per a resoldre el procediment de lliure elecció de professional, que, de conformitat amb els articles 7.4 i 8.3 del Decret 74/2015, són:

- a) En l'àmbit de l'atenció primària: la direcció bàsica del centre.
- b) En l'àmbit de l'atenció especialitzada: La gerència del departament de salut en el qual preste serveis el professional objecte d'elecció.
- c) Quan es tracte de professionals que presten serveis, sota la competència de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, en els departaments de salut sota el règim de concessió administrativa, independentment de l'àmbit d'atenció sanitària: la persona comissionada de la Conselleria competent en matèria de sanitat.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Per a la tramitació de l'esmentada sol·licitud de rebuig al pacient, ha de tindre's en compte que, d'acord amb l'article 11 del Codi de deontologia mèdica de 2011, "el metge només podrà suspendre l'assistència als seus pacients si arriba al convenciment que no hi ha la confiança necessària cap a ell. Ho comunicarà al pacient o als seus representants legals amb l'antelació deguda, facilitarà que un altre metge es faça càrrec del procés assistencial i li transmetrà la informació necessària per a preservar la continuïtat del tractament".

Quant a altres possibles mesures de protecció, l'article 41.1 del Decret 192/2017, d'1 de desembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de selecció i provisió de personal estatutari al servei d'institucions sanitàries públiques del Sistema Valencià de Salut, regula la "**mobilitat per raó de violència en el lloc de treball**" en els termes següents: "El personal que siga víctima de violència en el treball pel desenvolupament de les seues funcions per part de les persones a les quals atén, sempre que aquesta situació quede acreditada degudament, tindrà dret a les mesures de protecció adequades, sobre la base de l'informe que emeta el servei de prevenció de riscos laborals, que podran incloure, si així ho sol·licita el personal fix afectat, una adscripció funcional a un centre diferent en aquest o en un altre municipi, mentre persistisquen els motius que la justifiquen".

Ⓞ En el cas que s'hagen causat **DANYS MATERIALS A LA INSTITUCIÓ SANITÀRIA** a conseqüència d'accions violentes:

a) **Interposar DENÚNCIA al jutjat de guàrdia o d'instrucció del partit judicial corresponent (annex 9).**

b) Remetre una **NOTIFICACIÓ a l'Advocacia General de la Generalitat (annex 10), a través de la Sotssecretaria** de la Conselleria, i facilitar la factura o la relació valorada dels danys que s'hagen produït perquè puguen reclamar-se en via judicial.

Ⓡ **Formular una SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ de la persona titular de la Conselleria perquè la Generalitat actue com a ACUSACIÓ PARTICULAR en l'eventual procés judicial derivat de l'agressió produïda**, quan ho estime convenient per raó de circumstàncies concretes o especials o de la gravetat que concórrega en els fets violents succeïts, de conformitat amb el que s'estableix en els apartats 1 i 5 de l'article 9 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat. **Aquesta autorització, si s'atorga, la Sotssecretaria de la Conselleria l'haurà de remetre a l'Advocacia General de la Generalitat per (annex 11).**

En relació amb el procediment exposat, cal tindre en compte que **la responsabilitat penal s'extingeix per les causes que conté l'article 130 CP, entre les quals destaca la prescripció del delictes comés**, i el termini de prescripció de les infraccions penals qualificades com a "delictes lleus" i com a "delictes d'injúries i calúmnies", que han substituït les denominades "faltes penals", serà d'**1 any**, a comptar del dia en què s'haja comés la infracció punible (articles 130 a 132 del Codi Penal), raó per la qual aquest procediment haurà de tramitar-se de manera urgent, i realitzar els tràmits d'aquest com més prompte millor.

 GENERALITAT VALENCIANA <small>Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública</small>	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

GUIA D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA I ALTRES MESURES LEGALS DE REPARACIÓ

ANNEXOS

Annex 1. Model de sol·licitud d'assistència jurídica a la companyia asseguradora

Annex 2. Model de sol·licitud d'assistència jurídica a l'Advocacia

Annex 3. Model d'informe del centre

Annex 4. Model de renúncia a l'assistència jurídica de la Generalitat

Annex 5. Model de compliment de l'article 262 de la Llei d'enjudiciament criminal

Annex 6. Model de manifest de rebuig a l'agressió coordinat amb la resposta del SAIP en cas de presentació de queixa davant d'aquest

Annex 7. Model de manifest de rebuig a l'agressió en absència de presentació de queixa al SAIP

Annex 8. Model de rebuig de la continuïtat assistencial

Annex 9. Model de denúncia de danys materials a la institució sanitària

Annex 10. Model de notificació de danys materials a la institució sanitària a l'Advocacia General de la Generalitat

Annex 11. Model de sol·licitud d'autorització de la persona titular de la Conselleria per a l'actuació de la Generalitat com a acusació particular

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 1

MODEL DE SOL·LICITUD D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA A LA COMPANYIA ASSEGUADORA

El Sr. / La Sra., personal al servei de la Generalitat, amb DNI, domicili a l'efecte de notificacions en, telèfon personal de contacte número i telèfon del centre de treball número, per mitjà del present escrit formule

SOL·LICITUD D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA AL CONTRACTE D'ASSEGURANÇA subscrit per a la cobertura dels conflictes que es plantegen en l'àmbit de l'activitat sanitària, o dels accidents/incidents de treball del personal del sector sanitari públic durant el desenvolupament de la seua activitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.3 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, tenint en compte que he sigut objecte d'una acció il·lícita manifesta i greu en ocasió de l'acompliment del meu càrrec, funció o ocupació, tal com es desprén del següent relat dels fets, que consten així mateix en la **DENÚNCIA** i la resta de **DOCUMENTACIÓ** que s'adjunta:

Dels fets anteriors van ser **TESTIMONIS** (indiqueu càrrec o lloc i telèfon de contacte)

El Sr. / La Sra.

El Sr. / La Sra.

El Sr. / La Sra.

INFORME D'ASSISTÈNCIA MÈDICA Sí No

ALTRES ELEMENTS DE PROVA Sí No

Lloc, data i signatura:

AL SERVEI DE RESPONSABILITAT PATRIMONIAL

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 2

MODELS DE SOL·LICITUD D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA A L'ADVOCACIA

El Sr. / La Sra., personal al servei de la Generalitat, amb DNI, domicili a l'efecte de notificacions en, telèfon personal de contacte número i telèfon del centre de treball número, per mitjà del present escrit formule

SOL·LICITUD D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA A L'ADVOCACIA GENERAL DE LA GENERALITAT, de conformitat amb el que disposa l'article 11 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, tenint en compte que *no existeix/s'ha rebutjat la sol·licitud d'assistència jurídica formulada al contracte d'assegurança per a la cobertura dels conflictes que es plantegen en l'àmbit de l'activitat sanitària, o dels accidents/incidents de treball del personal del sector sanitari públic durant el desenvolupament de la seua activitat, i que he sigut objecte d'una acció il·lícita manifesta i greu en ocasió de l'acompliment del meu càrrec, funció o ocupació, tal com es desprén del següent relat de fets, que consten així mateix en la DENÚNCIA i la resta de DOCUMENTACIÓ que s'adjunta:*

Dels fets anteriors van ser **TESTIMONIS** (indiqueu càrrec o lloc i telèfon de contacte)

El Sr. / La Sra.

El Sr. / La Sra.

El Sr. / La Sra.

INFORME D'ASSISTÈNCIA MÈDICA Sí No

ALTRES ELEMENTS DE PROVA Sí No

Lloc, data i signatura:

A LA SOTSSECRETARIA DE LA CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 3
MODEL D'INFORME DEL CENTRE

El Sr. / La Sra., com a^{*1} de ^{*2}, òrgan superior al qual es refereix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, de conformitat amb aquest precepte, així com amb el que disposa l'article 33 del Decret 84/2006, de 16 de juny, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de l'Advocacia General de la Generalitat, ESTIMA PROCEDENT L'**AUTORITZACIÓ D'ASSISTÈNCIA LLETRADA** A LA PERSONA SOL·LICITANT, que té la condició de personal al servei de la Generalitat, per haver sigut objecte d'una acció il·lícita manifesta i greu en ocasió de l'acompliment del seu càrrec, funció o ocupació.

Lloc, data i signatura:

A LA SOTSSECRETARIA DE LA CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA

*1 Ompliu i especifiqueu el càrrec que s'ocupa (gerència, direcció,...), i, si és cas, la delegació que s'exerceix.
 *2 Assenyaleu el centre de treball del qual s'és l'òrgan superior jeràrquic (departament de Salut, centre de Salut Pública...).

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 4

MODEL DE RENÚNCIA A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA DE LA GENERALITAT

El Sr. / La Sra., personal al servei de la Generalitat, amb DNI, domicili a l'efecte de notificacions en, telèfon personal de contacte número i telèfon del centre de treball número, per mitjà del present escrit formule

RENÚNCIA A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA DE LA GENERALITAT, a la qual tinc dret després d'haver sigut objecte d'una acció il·lícita manifesta i greu en ocasió de l'acompliment del meu càrrec, funció o ocupació, de conformitat amb els articles 14.f del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, 11 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, i 33 del Decret 84/2006, de 16 de juny, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de l'Advocacia General de la Generalitat.

Aquesta renúncia es formula sobre la base de l'article 94.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, havent sigut degudament informat, de manera clara i comprensible, del dret que m'assisteix en aquest supòsit a l'assistència jurídica de la Generalitat.

Lloc, data i signatura:

A LA PERSONA RESPONSABLE DEL CENTRE

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 5
MODEL DE COMPLIMENT DE L'ARTICLE 262
DE LA LLEI D'ENJUDICIAMENT CRIMINAL

El Sr. / Sra., amb DNI
, com a^{*1} de
 *2, ha tingut notícia de la comissió d'una
 agressió, constitutiva de delictes públics, en data, al Sr. / la Sra.
 *3, que presta els seus serveis en^{*4}

Per raó del meu càrrec i en compliment del que es disposa en l'article 262 de la Llei d'enjudiciament criminal, mitjançant aquest escrit pose en el seu coneixement l'agressió esmentada, i adjunte una còpia de l'atestat número^{*5}, de la *Polícia Local / Policia Nacional / Guàrdia Civil* de^{*5}, i es comunica, a més, que el Sr. / la Sra. *3 ha manifestat la intenció de no presentar denúncia.

Lloc, data i signatura:

AL JUTJAT D'INSTRUCCIÓ/DE GUÀRDIA

- *1 Ompliu i especifiqueu el càrrec que s'ocupa (gerent, director,...), i, si és el cas, la delegació que s'exerceix.
- *2 Assenyalau el centre de treball del qual s'és l'òrgan superior jeràrquic (departament de Salut, centre de Salut Pública...).
- *3 Indiqueu el nom de la persona agredida.
- *4 Assenyalau el centre de treball concret en el qual presta els seus serveis la persona agredida (centre de Salut, hospital...).
- *5 En cas d'haver intervingut les Forces i Cossos de Seguretat.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 6

MODEL DE MANIFEST DE REBUIG A L'AGRESSIÓ COORDINAT AMB LA RESPOSTA DEL SAIP EN CAS DE PRESENTACIÓ DE QUEIXA DAVANT D'AQUEST

Em dirigisc a vosté, en la meua condició de responsable de centre, en relació amb els fets presumptament constitutius de delictes produïts en data, succeïts mentre rebia atenció en*1..... del personal del sector sanitari públic amb categoria de *2.....

Havent sigut informat de la seua presumpta participació en els fets esmentats, que aquests van consistir en*3.....

....., i que ha presentat vosté una queixa en relació amb l'atenció rebuda davant del Servei d'Atenció i Informació al Pacient (SAIP), li comuniquem que:

- Quant a la seua queixa, tramitada de conformitat amb l'Ordre de 27 de setembre de 2007, de la Conselleria de Sanitat, per la qual es regulen les queixes, els suggeriments i els agraïments en l'àmbit de les institucions sanitàries dependents de l'Agència Valenciana de Salut i de la Conselleria de Sanitat,*4.....

- Pel que fa a l'agressió en la qual presumptament vosté ha participat, es manifesta la repulsa total a aquesta, i que aquest tipus de comportaments no té lloc en el Sistema Valencià de Salut.

La Llei 10/2014, de 29 de desembre, de salut de la Comunitat Valenciana, l'objecte de la qual és garantir en la nostra comunitat autònoma el dret a la protecció de la salut reconegut en la Constitució, reflecteix l'equilibri necessari en el mutu respecte que es deuen el personal i les persones usuàries del sistema sanitari –entre les quals es troba vosté–, que han de guardar respecte a les normes establides en cada centre sanitari i al personal que hi treballa, segons el que estableix l'esmentada Llei de salut en regular els drets i deures en l'àmbit de la salut, i la presentació de l'escrit corresponent en el SAIP és l'única via apropiada i legal per a canalitzar les queixes i els suggeriments dels usuaris del Sistema

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSIÓ: 03 DATA: 07-2022

Valencià de Salut, com a manifestació ordinària i adequada d'un eventual descontent o insatisfacció amb l'atenció rebuda.

Des d'aquest departament vetlem perquè el tracte que dispensa tot el nostre personal siga correcte, però al mateix temps no podem tolerar que es produïsquen contra ell presumptes incidents violents i estem obligats, arribat el cas, a notificar aquestes circumstàncies als òrgans jurisdiccionals competents, en compliment del que estableixen el Codi Penal i la Llei d'enjudiciament criminal.

Atentament,

Lloc i data

Signatura de la persona responsable del centre

PERSONA DESTINATÀRIA: PRESUMPTA PERSONA AGRESSORA

- *1 Determinar el lloc o el centre de treball on s'ha produït l'agressió.
- *2 Assenyalar la categoria professional del personal agredit.
- *3 Descriure la conducta agressiva.
- *4 Incloure la resposta a la queixa presentada en el SAIP.

 GENERALITAT VALENCIANA <small>Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública</small>	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 7

MODEL DE MANIFEST DE REBUIG A L'AGRESSIÓ EN ABSÈNCIA DE PRESENTACIÓ DE QUEIXA AL SAIP

Em dirigisc a vosté, en la meua condició de responsable de centre, en relació amb els fets presumptament constitutius de delictes produïts en data, succeïts mentre rebia atenció en*1..... de personal del sector sanitari públic amb la categoria de*2.....

Havent rebut la informació de la seua presumpta participació en els fets esmentats i que aquests van consistir en*3.....

....., es manifesta la repulsa total a aquesta conducta, i que aquest tipus de comportament no té lloc en el Sistema Valencià de Salut.

La Llei 10/2014, de 29 de desembre, de salut de la Comunitat Valenciana, l'objecte de la qual és garantir en la nostra comunitat autònoma el dret a la protecció de la salut reconegut en la Constitució, reflecteix l'equilibri necessari en el respecte mutu que es deuen el personal i les persones usuàries del sistema sanitari —entre les quals es troba vosté—, que han de guardar respecte a les normes establides en cada centre sanitari i al personal que treballa en aquests, segons el que estableix l'esmentada Llei de salut en regular els drets i deures en l'àmbit de la salut. Així, se l'informa que l'única via apropiada i legal per a canalitzar les queixes i els suggeriments de les persones usuàries del Sistema Valencià de Salut és la presentació de l'escrit corresponent en el Servei d'Atenció i Informació al Pacient (SAIP), com a manifestació ordinària i adequada d'un eventual descontent o insatisfacció amb l'atenció rebuda, de conformitat amb el procediment que regula l'Ordre de 27 de setembre de 2007, de la Conselleria de Sanitat, per a la presentació de queixes i suggeriments pels usuaris del Sistema Valencià de Salut.

Des d'aquest departament vetlem perquè el tracte que dispensa tot el nostre personal siga correcte, però al mateix temps no podem tolerar que es produïsqen presumptes incidents violents contra aquest i estem obligats, arribat el cas, a notificar aquestes circumstàncies als òrgans jurisdiccionals competents, en compliment del que estableixen el Codi Penal i la Llei d'enjudiciament criminal.

Atentament,

Lloc i data

Signatura de la persona responsable del centre

PERSONA DESTINATÀRIA: PRESUMPTA PERSONA AGRESSORA

*1 Determinar el lloc o el centre de treball on s'ha produït l'agressió.

*2 Assenyalar la categoria professional del personal agredit.

*3 Descriure la conducta agressiva.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSIÓ: 03 DATA: 07-2022

Annex 8

MODEL DE REBUIG DE LA CONTINUÏTAT ASSISTENCIAL

El Sr. / La Sra., professional sanitari de la Generalitat, que presta els seus serveis en^{*1}..... amb categoria professional de^{*2}....., declare que el Sr. / la Sra.^{*3}....., en la seua qualitat de^{*4}....., ha participat presumptament en una agressió que ha afectat^{*5}.....

..... i, per això, mitjançant el present escrit formule

REBUIG DE LA CONTINUÏTAT ASSISTENCIAL DEL O LA PACIENT, d'acord amb el que estableix l'article 10.3 i 4 del Decret 74/2015, de 15 de maig, del Consell, pel qual es regula la lliure elecció en l'àmbit de l'atenció primària i especialitzada del Sistema Valencià de Salut, així com la creació del seu registre autonòmic, del qual es dedueix que el personal sanitari pot rebutjar la continuïtat assistencial d'una o un pacient que estava sent atés per ell, per raons de salvaguarda de la bona relació personal sanitari-pacient o a la vista de la motivació que conté l'informe del personal sanitari o del servei d'atenció especialitzada.

Els motius concrets que al·legue són els següents: i, sobre la base d'això, sol·licite:

.....

Lloc, data i signatura:

***6 PERSONA DESTINATÀRIA: EN FUNCIÓ DE L'ÀMBIT DE L'ATENCIÓ SANITÀRIA**

*1 Determineu el centre de treball on presta serveis la persona professional signant.

*2 Assenyalau la categoria professional de la persona signant.

*3 Citeu el nom de la presumpta persona agressora.

*4 Especifiqueu si la presumpta persona agressora és pacient de la persona signant o una persona reunida de la presumpta agressora.

*5 Diguesi l'agressió ha afectat la seua persona o a un altre empleat del centre sanitari.

*6 Direcció de Zona Bàsica, Gerència del Departament o Comissionat de la Conselleria.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 9

MODEL DE DENÚNCIA DE DANYS MATERIALS A LA INSTITUCIÓ SANITÀRIA

El Sr. / La Sra. _____, amb DNI _____, com a^{*1} _____ de^{*2} _____, ha tingut notícia de la comissió d'una agressió, en data _____, que ha ocasionat els danys materials següents a la institució sanitària: _____

Per raó del meu càrrec, mitjançant aquest escrit pose en el seu coneixement els danys esmentats, i adjunte una còpia de l'atestat número _____^{*3}, de la *Polícia Local / Policia Nacional / Guàrdia Civil* de _____^{*3}.

Lloc, data i signatura:

AI JUTJAT D'INSTRUCCIÓ / DE GUÀRDIA DEL PARTIT JUDICIAL

^{*1} Ompliu i especifiqueu el càrrec que s'ocupa (gerència, direcció,...), i, si és cas, la delegació que s'exerceix
^{*2} Assenyalau el centre de treball del qual s'és l'òrgan superior jeràrquic (departament de Salut, centre de Salut Pública...)
^{*3} En cas d'haver intervingut les Forces i Cossos de Seguretat.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 10

MODEL DE NOTIFICACIÓ DE DANYS MATERIALS A LA INSTITUCIÓ SANITÀRIA A L'ADVOCACIA GENERAL DE LA GENERALITAT

El Sr. / La Sra., amb DNI
, com a*1.....
 de*2....., ha tingut notícia de la comissió d'una
 agressió, en data, que ha ocasionat els següents danys materials a la institució
 sanitària:

Per raó del meu càrrec, mitjançant aquest escrit pose en el seu coneixement els danys esmentats, i adjunte una còpia de la denúncia presentada davant del jutjat de*3....., i de la resta de la documentació que té el centre en relació amb aquests danys materials, a l'efecte d'instar la intervenció de l'Advocacia General de la Generalitat, de conformitat amb la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, per a reclamar-los en via judicial.

Lloc, data i signatura:

A LA SOTSSECRETARIA DE LA CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA

*1 Ompliu i especifiqueu el càrrec que s'ocupa (gerència, direcció...), i, si és cas, la delegació que s'exerceix

*2 Assenyaleu el centre de treball del qual s'és l'òrgan superior jeràrquic (departament de Salut, centre de Salut Pública...).

*3 Assenyaleu el jutjat d'instrucció o de guàrdia del partit judicial corresponent.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

Annex 11

MODEL DE SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ DE LA PERSONA TITULAR DE LA CONSELLERIA PER A L'ACTUACIÓ DE LA GENERALITAT COM A ACUSACIÓ PARTICULAR

El Sr. / La Sra., amb DNI com a^{*1} de^{*2}, havent tingut notícia de la comissió de fets presumptament constitutius de delictes, produïts en data, consistents en:

....., ateses les circumstàncies i la gravetat concurrents en els fets violents succeïts, sol·licite

AUTORITZACIÓ DE LA PERSONA TITULAR DE LA CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA PER A L'ACTUACIÓ DE L'ADVOCACIA DE LA GENERALITAT EN EXERCICI DE L'ACCIÓ PROCESSAL PENAL, PERSONANT-SE EN QUALITAT D'ACUSACIÓ PARTICULAR EN LES ACTUACIONS JUDICIALS derivades de les presumptes infraccions penals descrites, sobre la base dels articles 7.1 i 9.1 i 5.a de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat.

La **REMISSIÓ** de l'autorització esmentada, si s'atorga, **A L'ADVOCACIA GENERAL DE LA GENERALITAT**, a través de la Sotssecretaria de la Conselleria.

Lloc, data i signatura:

A LA PERSONA TITULAR DE LA CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA

*1 Ompliu i especifiqueu el càrrec que s'ocupa (gerència, direcció...), i, si és el cas, la delegació que s'exerceix.

*2 Assenyaleu el centre de treball del qual s'és l'òrgan superior jeràrquic (departament de Salut, centre de Salut Pública...).

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

ANNEX II

GUIA BÀSICA D'ORIENTACIÓ JURÍDICA

El present document té la finalitat d'orientar-lo i informar-lo de manera breu i clara, després de l'agressió de la qual ha sigut víctima, sobre els següents aspectes jurídics:

- a) La possible manera de tipificar o qualificar l'agressió, de conformitat amb el Codi Penal (CP).
- b) Les accions legals que es poden derivar de l'agressió.
- c) Les fases del procés penal que pot originar l'agressió.
- d) Les opcions d'assistència jurídica de què disposa.

La informació jurídica que se li facilita no aborda la matèria de manera exhaustiva, sinó que té caràcter bàsic i merament informatiu, i es poden obtindre dades addicionals sobre aquesta qüestió mitjançant la consulta de la normativa que resulta aplicable a cada cas concret.

1. Possible manera de tipificar o qualificar l'agressió, de conformitat amb la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal:

D'acord amb el Codi Penal, es consideren delictes les accions doloses o culposes penades jurídicament, és a dir, les actuacions castigades per la llei que es realitzen intencionadament o amb imprudència. A l'empara d'aquesta definició, l'agressió únicament resulta perseguible quan el comportament agressiu comés estiga tipificat expressament, és a dir, descrit com a delicte en el Codi Penal.

A continuació es relacionen i es defineixen, de manera no exhaustiva, uns certs comportaments agressius constitutius de delicte, segons el Codi Penal, que pot considerar-se que són els més habituals en l'àmbit d'aplicació del Pla integral de prevenció de les agressions en l'entorn sanitari de la Conselleria de Sanitat.

- **Atemptats contra l'autoritat, els seus agents i els seus funcionaris públics (articles 550 a 556 CP):** es refereix als casos en què s'agredeix, s'oposa resistència, amb violència o amenaces greus de violència o sense, o s'escomet l'autoritat, els seus agents o el funcionariat públic, quan estan exercint les seues funcions o en ocasió d'aquestes, cosa que inclou expressament el funcionariat sanitari, en connexió amb la previsió que conté l'article 16.3 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de salut de la Comunitat Valenciana.

- **Lesions (article 147 CP):** acció que consisteix a menyscabar la integritat corporal o la salut física o mental, que per a la curació requereisca tractament mèdic o quirúrgic addicional a la primera assistència mèdica. Si la lesió no ho requereix o s'ha produït un colpejament o un maltractament d'obra que no ha causat lesió, el delicte només serà perseguible mitjançant una denúncia de la víctima o del seu representant legal.

- **Amenaces (articles 169 a 171 CP):** es tracta d'anunciar que es causarà al professional, a la seua família o a persones amb les quals tinga un vincle estret, un dany que es corresponga amb els delictes d'homicidi, lesions, avortament, contra la llibertat, tortures i contra la integritat, la llibertat

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

sexual, la intimitat, l'honor, el patrimoni i l'ordre socioeconòmic. Les qualificades pel CP com a "amenaces lleus" només seran perseguibles mitjançant una denúncia de la víctima o del seu representant legal.

- **Coaccions (article 172):** consisteixen tant a impedir amb violència que una persona faça el que la llei no prohibeix, com obligar-lo a fer el que no vol, sense comptar amb autorització legítima. Les qualificades pel CP com a "coaccions lleus" només seran perseguibles mitjançant una denúncia de la víctima o del seu representant legal.

- **Agressió sexual (articles 178 a 180 CP):** es defineix com a atemptar contra la llibertat sexual d'una altra persona, utilitzant violència o intimidació.

- **Abusos sexuals (articles 181 i 182 CP):** suposa que es realitzen, sense violència o intimidació, actes que atempten contra la llibertat o la indemnitat sexual de la víctima sense comptar amb el seu consentiment.

- **Assetjament sexual (article 184 CP):** es produeix quan una persona sol·licita favors de naturalesa sexual, per a si o per a una altra persona, en l'àmbit d'una relació laboral, docent o de prestació de serveis, continuada o habitual, i amb aquest comportament provoca a la víctima una situació objectiva i greument intimidatòria, hostil o humiliant.

- **Segrest (articles 163 a 168 CP):** té lloc quan una persona particular tanca o en deté una altra, privant-la de la seua llibertat.

- **Violació d'establiment obert al públic (articles 203 i 204 CP):** es castiga en aquest cas entrar o mantindre's contra la voluntat del titular, amb violència o intimidació sense, en el domicili d'una persona jurídica pública, un despatx professional o una oficina, o en un local obert al públic, fora de les hores d'obertura.

- **Calúmnia (articles 205 a 207 CP):** és l'acusació d'un delictes sabent que és falsa o que menysprea temeràriament la veritat.

- **Injúria (articles 208 a 210 CP):** és l'acció o l'expressió que lesiona la dignitat d'una altra persona, que menyscabant la seua fama o atempta contra la seua pròpia estimació. Només constitueixen delictes si per la seua naturalesa, efectes i circumstàncies es consideren greus en el concepte públic, i no es consideren greus les injúries que consistisquen a imputar fets, llevat que s'hagen realitzat coneixent-ne la falsedat o amb un menyspreu temerari de la veritat. Per tant, les injúries lleus i les vexacions injustes queden, com a regla general, al marge de l'àmbit penal, per tractar-se d'ofenses de caràcter privat la reparació de les quals pot exigir-se en la via jurisdiccional civil o mitjançant els actes de conciliació.

Cal tindre en compte que, segons l'article 215 CP, ningú podrà ser castigat per **calúmnia o injúria** sinó en virtut d'una querrela de la persona ofesa pel delictes o del seu representant legal, i s'actuarà d'ofici quan l'ofensa es dirigisca contra personal funcionari públic, l'autoritat o l'agent d'aquesta sobre fets concernents a l'exercici dels seus càrrecs. A més, el perdó de l'ofés o del seu representant legal extingeix l'acció penal, tenint en compte el que es disposa amb caràcter general en l'article 130.1.5é CP.

- **Acusació i denúncies falses (article 456 CP):** consisteixen a imputar a una persona, coneixent-ne la falsedat o amb menyspreu temerari de la veritat, fets que, si foren certs, constituïrien un delictes, si aquesta imputació es fa davant d'un funcionari judicial o administratiu que té el deure d'esbrinar-los. No es podrà actuar contra el denunciador o l'acusador fins que no es dicte sentència o

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSIÓ: 03 DATA: 07-2022

acte fermes de sobreseïment o arxivament del jutge o el tribunal que haja tingut coneixement de la infracció imputada.

- **Extorsió (article 243 CP):** es produeix quan algú, amb ànim de lucre, obliga una altra persona, amb violència o intimidació, a realitzar o a no realitzar un acte o un negoci jurídic en perjudici del seu patrimoni o del patrimoni d'una tercera persona.

- **Robatori (articles 237 a 242 CP):** cometen un robatori els qui, amb ànim de lucre, s'apoderen d'objectes aliens utilitzant tant la força en les coses per a accedir —o abandonar-lo— al lloc on es troba l'objecte alié, com ara violència o intimidació en les persones, en cometre el delictes, per a protegir la fugida, o sobre els qui acudiren en auxili de la víctima o que la perseguiren.

- **Pertorbació de l'ordre públic (articles 557 a 561 CP):** suposa que un grup o una persona individual emparada en un grup altera la pau pública executant actes de violència sobre les persones o les coses, o amenaça els altres de fer-ho.

- **Danys (articles 263 a 267 CP):** es fa referència al fet de causar danys en una propietat aliena, sempre que es tracte de danys no inclosos en altres títols del Codi Penal. Quan s'haja produït un deslluïment de béns mobles i immobles o s'hagen causat danys d'escassa entitat, es podrà acudir a un rescabament civil, i també podrà acudir-se a la sanció administrativa en el cas dels béns de domini públic.

2. Accions legals que poden derivar de l'agressió:

La conseqüència de la comissió d'un fet descrit per la llei com a delictes és doble, perquè suposa per al responsable tant la imposició d'una pena com l'obligació de reparar els danys i perjudicis causats a la víctima (article 109.1 CP).

Efectivament, tota persona criminalment responsable d'un delictes ho és també civilment si del fet es deriven danys o perjudicis, i si són dues o més les persones responsables d'un delictes, els jutges o els tribunals assenyalaran la quota de la qual haurà de respondre cadascun (article 116.1 CP). A més, com a regla general, l'exempció de la responsabilitat criminal no suposa la de la responsabilitat civil (article 118 CP).

Així, de l'execució d'alguna de les infraccions que s'han exposat en l'apartat anterior d'aquesta guia poden nàixer dos tipus d'accions:

a) **Acció penal:** en haver-se comés un acte tipificat en el Codi Penal com a delictes, per a castigar la persona culpable s'exercirà aquesta acció, que únicament cap davant de la jurisdicció penal.

b) **Acció civil:** en els casos en què s'hagen produït danys i perjudicis, amb la finalitat d'aconseguir la restitució d'un bé, la reparació del dany i/o la indemnització dels perjudicis, materials i morals, causats pel fet punible, es podrà exercir aquesta altra acció, bé dins del mateix procés penal, o bé separatament, amb l'opció d'exigir la responsabilitat civil davant de la jurisdicció civil (articles 109.2 i 110 a 113 CP).

Per tant, quan el personal tinga dret a exercir algun tipus d'acció penal i del delictes s'hagen derivat danys i perjudicis, podrà exercir tant aquesta acció penal com l'acció civil, dins del procés penal o en via civil, tenint en compte en aquest últim supòsit que, si el procés penal ja s'ha iniciat, no es podrà promoure cap altre plet fins que aquest procés penal haja conclòs mitjançant una sentència ferma.

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

3. Fases del procés penal originat per l'agressió:

3.1. Inici. El procés penal pot iniciar-se mitjançant:

a) **Denúncia** (articles 259 a 269 de la Llei d'enjudiciament criminal, d'ara en avant LECRIM):

La denúncia no requereix requisits formals especials per a ser admesa, i pot formular-la, per escrit o verbalment, davant de qualsevol òrgan jurisdiccional, el Ministeri Fiscal o la Policia, la mateixa persona agredida o qualsevol persona que presencie els fets.

En tot cas, és important saber que quan s'han comés delictes públics, és a dir, els delictes en els quals el Codi Penal no exigeix la presentació prèvia de denúncia o querella de la persona perjudicada per a perseguir-los, té l'obligació de denunciar-los immediatament qualsevol persona que presencie la comissió i els qui en tinguen notícia per raó dels seus càrrecs, professions o oficis (articles 259 i 262 LECRIM).

A més, els atestats que redacten i les manifestacions que facen els funcionaris policials, a conseqüència de les diligències i els esbrinaments que hagen practicat després de ser requerits des del mateix centre de treball del personal agredit, es consideraran denúncies als efectes legals (article 297 LECRIM).

b) **Querella** (articles 270 a 281 LECRIM): s'ha de formular i presentar per mitjà d'advocat i procurador, davant de l'òrgan jurisdiccional competent, i es podrà querellar, en principi, qualsevol persona, siga o no ofesa pel delictes, en aquest segon cas en exercici de la denominada "acció popular".

3.2. Instrucció: en matèria penal regeix el principi de presumpció d'innocència, i per aquest motiu el denunciador o querellant haurà de procurar acudir a judici amb les proves suficients per a poder demostrar que la persona acusada de l'agressió no és innocent. En aquest sentit, podrien resultar de gran utilitat, per exemple, les declaracions de testimonis o els informes d'assistència sanitària, en cas d'agressions físiques.

3.3. Terminació: la responsabilitat penal o criminal s'extingeix per les causes següents (article 130 CP):

a) En relació amb la persona acusada: la seua mort, el compliment de la condemna, la remissió definitiva de la pena d'acord amb el Codi Penal o l'indult.

b) En relació amb la persona ofesa: excepte en determinats casos en què no és possible per les seues circumstàncies el perdó d'aquesta, quan:

- Es tracte de delictes lleus perseguibles a instàncies de la persona agreujada o en què la llei així ho preveja.
- El perdó s'haja atorgat de manera expressa i abans que es dicte sentència, amb una audiència prèvia de la persona ofesa pel jutge/jutgessa o el tribunal.

c) En relació amb el transcurs del temps: la prescripció tant del delictes com de la pena o la mesura de seguretat.

En aquest sentit, ha de tindre's en compte que l'acció penal ha d'iniciar-se abans que finalitzen els terminis de prescripció que el Codi Penal fixa per als delictes, terminis que normalment depenen de la duració de la pena assenyalada per a cada delictes. Com que la majoria dels fets denunciats pel personal del sector sanitari públic de la Generalitat delictes lleus i delictes d'injúries i calúmnies, per a evitar el risc d'extinció de la responsabilitat penal per prescripció del delictes, s'informa

 GENERALITAT VALENCIANA Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública	SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	CODI: P-PRL-05
	PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LES AGRESSIONS AL PERSONAL DEL SECTOR SANITARI	VERSÍO: 03 DATA: 07-2022

que el termini de prescripció establert en el Codi Penal per a aquesta mena d'infraccions és d'1 any, a comptar del dia en què s'hagen comés.

4. Opcions d'assistència jurídica de les quals es disposa com a víctima d'una agressió en l'acompliment del seu càrrec, funció o ocupació. En aquest àmbit, si decideix iniciar l'acció penal, té dret a exercir dues opcions:

a) **Sol·licitar expressament assistència jurídica a l'Administració** (article 14.f del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, 11 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, i 33 del Decret 84/2006, de 16 de juny, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de l'Advocacia General de la Generalitat): si concorren els pressupostos legals per a això, amb la formalització prèvia de la sol·licitud corresponent, se li facilitarà assistència jurídica:

1) En primer lloc, a través de l'**assegurança** per a la cobertura dels conflictes que es plantegen en l'àmbit de l'activitat sanitària o dels accidents/incidents de treball del personal assegurat durant el desenvolupament de la seua activitat, contractat, si és el cas, per la Conselleria.

A la sol·licitud d'aquesta assistència jurídica caldrà adjuntar la denúncia de l'agressió i qualsevol altra documentació que s'estime adequada.

2) En el cas de rebuig exprés de l'assistència jurídica per la companyia asseguradora o, si és el cas, d'absència de contracte d'assegurança que cobreix aquesta contingència, per **una lletrada o un lletrat de la Generalitat**, que, si la seua designació obté autorització o acord favorable de l'Advocacia General de la Generalitat, es posarà en contacte amb la persona interessada. En cas contrari, se li comunicarà motivadament el rebuig de l'assistència jurídica.

Al costat de la sol·licitud d'assistència jurídica haurà de remetre's un rebuig formal de la companyia asseguradora o una declaració d'absència de contracte d'assegurança que cobreix aquesta contingència, segons el cas, i la denúncia i altra documentació de què es dispose.

b) **Requerir els serveis d'una defensa a títol particular o, si és el cas, designada d'ofici:** aquest dret pot exercir-se en qualsevol moment, però exclou l'anterior. Per tant, s'entén que renuncia a l'assistència jurídica per part de l'advocat de l'assegurança o de la Generalitat tant si recorre a un advocat/ada particular des d'un principi com si després de la designació per l'Administració d'un lletrat/ada de l'assegurança o d'un advocat/ada de la Generalitat, amb una sol·licitud prèvia, compareix o es dirigeix a l'òrgan jurisdiccional mitjançant la nova representació.